The First Telugu Bi-Weekly in Andhra Desa and the only Telugu Newspaper for H.E.H The Nizam's Dominions

గోలకొండ పత్రిక

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD-DN: Monday 17-6-1935

103198

ప్రతి సోమ, గురువారములందు ప్రకటింపబడును

సంపుటము ౧౦ సంచిక ౧౨	(తూప్రబజారు, హైదారాబాదు (దక్కన్) (శ్రీ యువనామ సం॥ జ్యేష్ఠ బ॥ ౧ సోమవారము ౧౧—౯—౧౩౪౪ ఫ.	౬ రూపాయలు సం॥ చందా

బాలికలతో గాంధిగారి సరసాలు

మహాదేవ దేశాయిగారు,

[గాంధిగారి కార్యదర్శి]

ఇటీవల గాంధిమహాత్ముడు సబర్మతీ జైలులోను ఖాన్ సాహెబ్ (పరిహాసగ్రాస్తపు గాంధి) గారిని చూడబోయి అటునుండి సబర్మతి ఆశ్రమమునకు పోయి అక్కడి హరిజన బాలికలతో [illegible] సరసముగా గడిపిరి. ఆసమయమున ఆబాలికలతో గాంధిగారు మాట్లాడిన మాటలు [illegible] మహాదేవ దేశాయిగారిచే [illegible] సంగ్రహించబడినవి. [illegible] హరిజన ఆశ్రమము [illegible] పాఠకుల [illegible] గాక.

హరిజనబాలి [illegible] చేరగనే, గాంధి మహాత్ముడు [illegible] మీ పేరేమి?" అని అడిగినాడు. ఒకబాలిక [illegible] అన్నది. ఇంకొకతె [illegible] అన్నది. [illegible] నాలుగవది చెప్పినది. ఈప్రకారము హరిజనాశ్రమములోనుండు పెద్దవారల పేర్లన్నియు [illegible] చెప్పిరి.

"ఓహో, మీ [illegible] చెప్పినట్లున్నది! [illegible] బాలికలకు [illegible] పెట్టుకొనకూడదా?" అని గాంధిగారు [illegible] ఆచార్య ఆనంద [illegible] గారితో పలికిరి. [illegible] వచ్చియుండిరి.

[illegible] "అప్పుడు మీరు చెప్పినదినిజము" [illegible] "అయితే [illegible] కొందరిపేర్లను చెప్పియుండవచ్చును. అంతమందికి [illegible] ఉండవలెను."

"సరేమంచిదికాని! [illegible] సత్యాగ్రహాశ్రమమునుండిన [illegible] మాట [illegible]" అని చెప్పి గాంధిగారా బాలికలను [illegible] బోధింపబడునో అడిగెను.

ప్రశ్న:— ఉదయాన నేమి బోధింతురు?

ఉత్తరము:— [illegible]

ప్రశ్న:— [illegible]?

ఉత్త:— [illegible]

ప్రశ్న:— [illegible]?

ఉత్త:— సంగీతము.

ప్రశ్న:— [illegible]?

[illegible] ఒకబాలిక, అందరిని [illegible]

[illegible] మంచివాడా [illegible] అనిగాంధిగారు [illegible]

"మ తోటివారిలో యెవరైనా అబద్ధాలు చెప్పుతారా?"

"చెప్పుతాము. మాకు పనితప్పించుకోవలెనని కోరిక ఉన్నప్పుడు."

"ఎవరో అటువంటివారు మీలో, చెప్పండి నాకు"

"నేను" అని ఒక బాలిక నవ్వుచు చెప్పెను

[illegible] నేనెప్పుడు [illegible] చెప్పుచుండుటకు [illegible]

నేను [illegible] ఇప్పటికీ నాకు చేతకావడంలేదు

[illegible]

నిజంగా నేను ప్రయత్నిస్తున్నాను. కాని ఆదేమో నాకే తెలీదు. [illegible] మొట్టమొదట [illegible] నాకు తెలియడంలేదు.

ఎట్లో నేను చెప్పేనా? [illegible] నేను చెప్పకుగాని [illegible] చెప్పకుండునట్లు ప్రసాదింపుము అని ప్రార్థించు. [illegible] నిజం చెప్పడానికి [illegible] ప్రార్థించు. ఈప్రకారం చేస్తూ [illegible]

[illegible]

[illegible] ఇకనో [illegible] ఇక [illegible] ప్రతిసారి [illegible] ఏం సరే నా!

[illegible] అని బాలికలలో [illegible] మీ [illegible] మీరు [illegible]

మీరెందుకు మాతో [illegible] చెప్పండి.

ఎందుకు [illegible] పిలుస్తారేమో [illegible] పిలిచా..

[illegible] మీరు మాతో ఉండరుగా! ఎందుకుండరు [illegible] చెప్పండి

మీరు [illegible] మీ [illegible]

ఇంతలో ఆబాలికల [illegible] గాంధిగారిని [illegible] గెను, ఆదిమీ ఆశ్రమం [illegible] మీ ఆశ్రమం [illegible] ఇది హరిజనాశ్రమము. మీరు [illegible] మాతో [illegible] ఉండరాదు?

గాంధిగారికి [illegible] సరేమంచిది. [illegible] ఉదయమున [illegible]

రినిగూడనియమింపగలుగుదు. పనిలేనివారికందరికి పని కల్పించగలుగుదు, [illegible] సంతోషపూర్వకముగా చేసె దము?"

(హరిజన్)

"ఆనువాదము [illegible]"

గ్రామసేవకు లనుసరించదగు పద్ధతి

—గాంధిమహాత్ముడు

విద్యాధికులలో కొందరు గ్రామములలో ఆశ్రమముల నేర్పరచియున్నారు. కొందరు గ్రామములలో నివసింపగోరు చున్నారు. గ్రామములలో పనిచేయగోరుచున్నవారిలో కొందరికి ఆవరకు వారు యేపనియును చేయకుండుటవలన వారి ఆరోగ్యము చెడిపోయినది. ఇట్టివారు గ్రామములలో కొంత [illegible] పనిచేయజాలరు. [illegible] యుద్ధమైన [illegible] కలెవని వీరు తెలుపుచున్నారు.

ఆశ్రమముల నేర్పరుపగోరు [illegible] విద్యాధికులకు మాత్రమే [illegible] కలిసి పనిచేయుటకు [illegible] పశువులను పెంచి పాడిచేయువారు చేతపనులను [illegible] వారి [illegible] ఆశ్రమమున చేర్పవలెను. వారినితమతో సమానముగ చూడవలెను. అప్పుడు [illegible] విద్యాధికులు బాగుగా తెలిసికొన [illegible] సామాన్యప్రజల కుటుంబ [illegible] చాలివంతకూలిని [illegible] ఆశ్రమ పద్ధతి [illegible] ఆశ్రమ [illegible] పనిచాల [illegible] ప్రేమతో [illegible] పూర్తిగా చేయవలెను.

ఆశ్రమమునకు [illegible] పనియును [illegible] కలసిపనిచేయుట మాత్రమే [illegible] ఒకవంటయే [illegible] సామాన్యప్రజలు [illegible] ఆహారమును విద్యాధికులు [illegible] విద్యాధికులు [illegible] సామాన్యుల [illegible] ఆహారము [illegible] [illegible] అనేక [illegible] చేయవలసియుండును.

[illegible] సామాన్యప్రజల [illegible] సాధ్యముకాదు.

[illegible] విద్యాధికులను సామాన్య ప్రజలను [illegible] సంవత్సరము [illegible] చేయుదురు. [illegible] ఆహారమునకు [illegible]

[illegible] గ్రామమునకు వెళ్ళుగోరు విద్యాధికుడు గ్రామములకంటె [illegible] వారందరిని తనకు [illegible] చూడవలెను. [illegible] విదుమరించి [illegible] అతడు తెలిసికొనవలెను [illegible] గ్రామస్థులందు

మొగలాయికథలు

ఫకీరు బిడ్డ

భావకవి రామమూర్తి పంతులు.

అది జహాంగీరు చక్రవర్తి జమానా. [illegible] హమీదా బేగం. [illegible] ఫకీరు [illegible]

[illegible]

ఇక్కడ [illegible] ఇంకా [illegible]. [illegible] ఒక నాటి [illegible]

[illegible]

[illegible] ఏనీ! బాదీ జేమీ తప్పు లేదే. [illegible] అని [illegible] బలారియుందేవు ఎవరో నేనేదో నంచి [illegible]! [illegible] అని [illegible] ఏమో! హమీదా [illegible] అన్నది బీదరాలు.

„హమీదా! హమీదా! [illegible] వచ్చింది. [illegible]"

„[illegible] పెద్దపిల్ల అయినది. [illegible] చెప్పి [illegible]"

„[illegible] యింకోసారి యీలాటి మాటలంటివా [illegible] ఖబర్దార్!

„ఏమమ్మా! అంతకోపమా! [illegible] రంగమహల్ లో [illegible] నా బిడ్డకు [illegible] అని చేతిలో చేయి వేయించుకొని ప్రమాణం చేయిస్తివి. [illegible]"

„ఛీఛీ! అంతా గుట్టూ! [illegible] చచ్చిపోయినావా? [illegible] ప్రార్థించేదానికి.

„అయితే నా బిడ్డను [illegible] యిమ్మంటావా?

„దానికేనా [illegible]! [illegible] యిమ్మనేవమ్మా. [illegible] ఇంక [illegible] దయ చేయండి. [illegible] తలనొప్పి లేస్తుంది.

* * * * *

ఒక నాటి [illegible]. ఒక ఫకీరు, అల్లా [illegible] హమీదా [illegible]! [illegible] ఖుదా [illegible]

„[illegible]" అన్నాడు ఫకీరు.

ఫకీరు [illegible] హమీదా [illegible]

„ముశ్కిల్! [illegible] మీకు సేవ చేయుకలిగాను, [illegible] నా కేమీ [illegible] ఉపకారం చేస్తిరి. [illegible] అయినా [illegible] మీకు [illegible]" అని హమీదా అన్నది.

ఫకీరు [illegible] హమీదా [illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

„[illegible]" అన్నది.

„[illegible] ఫకీరు [illegible]? [illegible]

„ఎవరోనమ్మా! [illegible] మళ్లీ [illegible] వెళ్లిపోతాడు.

„ఎంతటి [illegible].

* * *

జహాంగీరు చక్రవర్తి [illegible]. [illegible] ఉమరావులు, రాజులు, [illegible] ఫకీరు [illegible] హమీదా [illegible] జవాబు [illegible] చేసుకున్నది. [illegible]

ములో ఉండేకాలంలో పరుంటా చేసుకొనవి చెప్పిందనియు [illegible] ఫకీరు [illegible] అయిన [illegible] చెను కున్నది. „అయితే ఆ ఫకీరెక్కడున్నాడు" అన్నాడు పాదుషాగారు.

„అదేమో నాకు తెలియదు.

„ఆయన ఎట్లావుంటాడు

„అదికూడా తెలియదు.

„ఏవిషయమైనా తెలుసునా అదీ తెలియదా?

„నా బిడ్డను విచారించండి

హమీదా బిడ్డ [illegible] యున్నది.

„[illegible] ఫకీరు సాహెబు [illegible] చూడలేము; [illegible]

[illegible]

జహాంగీరు పాదుషా [illegible]

[illegible]

[illegible] మొగలాయి సుల్తాను [illegible]

ఖూన్‌—ఏ—జదీద్

ఇది జ్ఞాపకశక్తిని చాల వృద్ధిచేయును, బల హీనతను పోగొట్టును, పురుషత్వ [illegible] లోప ములనన్నిటిని పోగొట్టును, పురుషాంగమునకు శక్తినిచ్చి గట్టిగా జేయును. దీనిని ఉపయోగించిన మొగటిరోజే గుణముగు పడును.

ధరసీసా ౧కి రూ 3 లు

గుల్జార్ బహార్ ఏజన్సీ
షాబ్యాలా సంస్థానము

సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్

వాటాలుగా విభజింపబడిన మూలధనము ...	రూ. ౩, ౩౬,౦౦,౦౦౦
చెల్లింపబడిన వాటాల మొత్తము	రూ. ౧, ౬౮ ,౦౦,౦౦౦
రిజర్వుఫండు	రూ. ౭౦,౦౦,౦౦

హెడ్ ఆఫీసు:— బొంబాయి

బ్రాంచీలు మ. ఘ. వ. నిజాం రాష్ట్రములో హైదరాబాదు—దక్కనులో, సికింద్రాబాదులోను, ఔరంగాబాదులోను, జాల్నాలోను, సైలులోను, లాటూరులోను, రాయచూరులోను, వరంగల్లులోను గలవు

ఇండియా అంతటను ౬౦ బ్రాంచి కార్యాలయములును, మరియు పే ఆఫీసులును గలవు.

పబ్లిక్ డిపాజిట్లు మొదలైనవి రూ. ౨౫కోట్లకు మించియున్నవి. హైదరాబాదు కార్యాలయములో జెనానా స్త్రీల సౌకర్యమునకై పర్దాయేర్పాట్లుగల స్త్రీల శాఖయొకటి ప్రత్యేకముగా యేర్పరుచబడియున్నది. కాబట్టి జెనానా స్త్రీలిపుడు బ్యాంకుపనిని స్వయముగా జరుపుకొనవచ్చును. అన్నివిధముల సారకముపనియు, బ్యాంకింగుపనియు జరుపబడును.

జాబులు

అయంబాదరాయణ సంబంధో

యూయం యూయం వయం వయం!

యాదగిరమ్మా! వీరయ్యగారూ! విన్నారా? పూర్వము అక్కన్న మాదన్నల కథ. ఒకనాడు అక్కన్న [illegible] మాదన్న యింట్లో దండెముమీద వేసి మాదన్న భార్యను "అక్కా!" అని పిలచి [illegible] అన్నాడట. మాదన్న [illegible] ఇంకేమున్నది. [illegible] బాదరాయణ సంబంధమన్నాడట.

[illegible]

సమకాలికాభిప్రాయము

అఖాడా నియమావళి

[illegible] అఖాడా నియమాలనుగురించి ఈక్రిందివిధముగ వ్రాయుచున్నది:—

పూర్వకాలములో ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రజలదగ్గర పన్నువసూలుచేసుకొని తమ ప్రజలను, రాజ్యమును కాపాడుకొనుట నిత్యవిధిగా తలంచుచుండిరి. వారు ప్రజలయొక్క విద్యాభివృద్ధికొరకైనను పాటుపడేవారు. ప్రజలయొక్క ఆరోగ్యమునుగూర్చియు ఆలోచించుచుండెడివారు. ఇది ఒక [illegible]. ఎల్లప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలసౌఖ్యము తమ సౌఖ్యముగా ప్రజలకష్టము తమకష్టముగా మరియు ప్రజల వృద్ధియే తమవృద్ధిగా తలంచుచు వచ్చుచుండెడివారు. కాని ఈకాలములో చాలమార్పులు కనిపించుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు [illegible] ఇంకకొన్ని [illegible] సంభవించుచున్నది.

[illegible]

జిల్లాల వార్తలు

ఎక్కువ ఖర్చులో సంతృప్తి కలిగించని వివాహము

కొద్దిఖర్చుతో సంతృప్తికరమగు వివాహము

[ఒకవిలేఖరి]

గుండి; [illegible] సోమవారం

కరీంనగరంజిల్లాలోచేరిన [illegible] లింగరావుగారు [illegible]

[illegible] వివాహమాడిరి.

[illegible]

చిరుతపులిచే గాయపడుట

[స్వకీయ విలేఖరి]

[illegible] కరీంనగరంజిల్లాలో [illegible]

జిల్లాలలో ఇంటిపన్ను వెలుతురుపన్నులు

[illegible] తెలిపినది:—

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

నాందేడు పురపాలకసంఘము

నాందేడు [illegible] పురపాలక సంఘము ఏర్పడినది. [illegible]

[illegible]

బ్రాహ్మణ వెలమ వితంతువుల

గాంధర్వ వివాహము

(స్వకీయ విలేఖరి)

గుండి

గత వైశాఖ బ॥ ౬ గురువారము రాత్రి ౧౦ గంటలకు కరీంనగరం తాలూకాలోచేరిన ఈ గ్రామములో ౨౦౦మంది గ్రామస్థులగు పెద్దమనుష్యుల సమక్షమున, నరసింహులను ౨౨ యేండ్ల బ్రాహ్మణయువకుడును, రంగమ్మ అను ౨౦ యేండ్ల వెలమవితంతువున్ను, ఒకరినొకరు ప్రేమించియుండి, ప్రమాణపూర్వకముగా గాంధర్వవిధిని పూలమాలల నొకరికొకరు వేసికొని వివాహమాడిరి.

వెలమకుల భూషణవిద్యా ప్రియ దేశసేవైకపరాయణులగు కేశవరావుగారు యెన్నియో అభ్యంతరములు కలుగనున్నను అంతరాయములుకలుగకుండ నిర్వర్తించజేసి కార్యము జయప్రదముగా నడిపించినందుకు వందనీయులు.

వెలమప్రభువులు కొందరు కేశవరావుగారిని అన్యధాపిచారణలు చేయుచున్నట్లు కర్ణాకర్ణిగవింటిని. దేశాభ్యుదయముపట్ల చేయువారలకు ఒకరిమాటల లెక్కగొనపనిలేదు.

వివరము

(ఒక విలేఖరి)

గుండి మునశ్శబ్ద శు॥ ౧౦ సోమవారము. [illegible] బాల్యమున [illegible] యుండి [illegible] సంవత్సరములు [illegible] చారపడుచు, అతిరహస్యముగా కొలను గడుపుచుండెను. తుదకు అపిల్ల సంభవించెనో యేమో అమె ఒక బ్రాహ్మణయువకుని జూచి వ్యామోహితురాలయ్యెను. ఆయువకుడును యామెను ప్రేమించెను. ఒండొరుల హృదయములు కలిసెను. తుదకు ఒండొరుల తమ ప్రేమలను ఒకరికొకరు తెల్పుకొనిరి. బ్రాహ్మణయువకుడు యామెను వివాహము చేసికొనదలంచుకొని తనబంగళాపైన జేర్చుకొని ౨౦దినముల వారిరువురును యేమి ఇతరులకు తెలియకుండా యుండిరి, యాపిల్ల యింటివారు యనగా తండ్రియు సోదరుడును యింటిలో వితంతువుయైనదని గాఢ దుఃఖముతో జూడలేక యుండగా, వారు కొన్నాళ్ళు మరి యింకను రహస్యముగా నుండుట భావ్యము గాదనితలచి గ్రామస్థులగు పెద్దలను, బుద్ధిమంతులను వ్యక్తులను పిలిపించి తమ యుద్దేశ్యము తెల్పి ప్రేమతో వివాహము చేసికొనిరి. బ్రాహ్మణ వరుడును తాను వితంతువును మనఃపూర్వకముగా ప్రేమించెనని యామెను వివాహము చేసికొని భార్యగాస్వీకరించి, అమెకు స్థిరధనములలో భాగ్యతయు, దిశారములు విచ్ఛిన్నవని యొకరి సాక్షిగాను ధర్మశాస్త్ర ప్రకారము అనుకూలించునట్లు గాని అందు వ్యవహారములో దస్తు చేయుటయేగాక తనసోదరులయొక్కయు ఇతరులయొక్కయు అంగీకారము వ్రాయించి వారిసంతకము లను కూడ అప్పటికపుడే చేయించెను. ఇతర పెద్దమనుష్యులుగూడ అ పత్రముపై సాక్ష్యపుసంతకములు జేసిరి. అకొంగిదమున వితంతువు సోదరునికి యిచ్చెను వితంతువు తానుయావనములో విధవాత్వ దుఃఖము సహించలేక బ్రాహ్మణవరుడును హృదయపూర్వకముగ ప్రేమించి వివాహము చేసికొంటినని యందరియెదుట ప్రమాణపూర్వకముగ ఒప్పుకొనెను. ఒండొరులకు పూలమాలికలు వేసికొనిరి. భిన్నజాతుల పెద్దలయెదుట వివాహము వైభవముగా జరిగెను.

[illegible] ప్రమాణమునుయెంతో వ్యాకులించిరు [illegible] చింపుచు వివాహముకొఱకు [illegible] గ్రామస్థులగు పెద్దలు యింటిలో [illegible] సంతోషించిరి [illegible] యింటికొరకు [illegible] వివాహము గావించిరి.

స్థానిక వార్తలు

పరీక్షలో తప్పినవారి సభ

ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞప్తిపంపు ఉద్దేశ్యము

బి. ఏ పరీక్షలోను బి ఎస్సి పరీక్షలోను (ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము) తప్పిపోయిన విద్యార్థులు అందునకు కారణములనుగూర్చి ఆలోచించుటకు ౧౧ అమర్దాదు ౧౩౪౪ ఫ. నాడు సాయంత్రము ౪ గంటలవేళ పుబ్లిక్‌గార్డెన్సును (బాగెఆమ్మా) సమీపముననున్న నూతనకోటలలో సభచేసెదరు. ఆలోచించినతర్వాత ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞప్తి పంపుకొనుట వారి ఉద్దేశమట!

పింగిలిజనార్దనరెడ్డిగారి స్మారకనిధి

అమర్దాదు ౧౫ వ తా౹౹ ౧౩౪౪ ఫ. శుక్రవారము సాయంత్రము ౬గంటలకు మ॥ రా. పింగిలి వేంకటరామారెడ్డిగారియింటిలో పై స్మారకనిధి కమిటీ జరుగును. విద్యార్థివేతనములు సంబాస్తుదారులందరు అచ్చటికి హాజరుకాగలరు.

సం ప్రతాపరెడ్డి.
కార్యదర్శి.

మరణము

శ్రీయుత [illegible] గారి భార్య శ్రీమతి [illegible] గారు గతవారము ప్రసవించి చనిపోయెను. శ్రీయుత [illegible] గారు విజాంకాస్త్రియులో ని [illegible] యువకులలో ఉత్సాహవంతులు. దేశకార్యతత్పరులు. వీరికిట్టియాపదలు కలుగుట విచారకరము.

సుబహెందక్కన్

[illegible] యేడేండ్లు [illegible]

సికింద్రాబాదు సికలుగారి నివాసము

సర్. కిషన్ ప్రసాద్ బహద్దూర్ గారు దర్శించుట

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

— డా. యోగ్యశీలాదేవి

పతిపరిశోధనలు వస్తుప్రదర్శనము

విద్యాశాఖవారి ఆలోచనలు

[illegible]

— మకేటికా:

క్రొత్త సదర్ సాజం కొత్వాలి

పోలీసువారి జీవిత చరిత్ర

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

— టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియా.

సికింద్రాబాదు బస్తీలాలుపేటలో

విధవా వివాహము

[illegible]

పురపాలక సంఘసభ

[illegible]

సర్కారికార్యాలయములకు క్రొత్తసెలవులు

[illegible]

హైదరాబాదు సంస్థాన క్రికెటు సంఘము

[illegible]

బాలికల ఉన్నత పాఠశాల

స్థానము.—నరసింహారావు గారి యాగమనము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

గోలకొండపత్రిక

శ్రీయువనామ సం॥ శ్రావణ బ॥ ౧

సోమవారము

వనపర్తి ఉన్నత పాఠశాల

వనపర్తి సంస్థానములో ఉన్నత పాఠశాల ప్రారంభింపబడినది [illegible] చాలసంతోషము నందుచున్నది. ఇది [illegible] విద్యాభివృద్ధికి [illegible] సూచించుచున్నది. ఈరాష్ట్రములో — వనపర్తి కన్న చిన్నవారియై — అంతకన్న పెద్దసంస్థానములు చాలకలవు [illegible] ముఖ్యముగా పేర్కొనదగినవి పాయగాలు, మహారాజా కిషన్ ప్రసాదు బహదరుగారి సంస్థానము, రాజా [illegible] బహదరు సంస్థానము, నవాబు సాలార్జంగు బహదరు ఎస్టేటు, రాజా [illegible] ఎస్టేటు, గద్వాల, అమరచింత, జటప్రోలు మున్నగునవి కలవు. ఇం దు ఒక్క [illegible] ఎస్టేటులో మాత్రమే హైస్కూలు కలదు [illegible] నడచుచున్నది. దానిలో విద్యార్థులు [illegible] పొందినారు. [illegible] చాలమంది [illegible] చదువుచున్నారు. ఇదిగాక తక్కిన సంస్థానములలో ఒక్కటి హైస్కూలు [illegible] వెలిసినను [illegible] రాజాల, నవాబుల [illegible] ఒక్కొక్క హైస్కూలు [illegible] స్థాపించగలిగినచో [illegible] బహదరుగారు [illegible] ప్రవాహించుచుండు ద్రవ్యము [illegible] హైస్కూలులు నడిపింపవచ్చును.

కాని ప్రజాప్రతినిధులైన రాజులకు, మహారాజులకు, రాజులకు, మహారాజులకు నవాబులకు, జేగీరుదారులకు తమ ప్రజలవిద్యావిషయమున [illegible] లేదు. [illegible] కార్యమేమున్నది? [illegible] సంస్థానాధిపతులు [illegible] మున్నగువారి [illegible] పెట్టిన [illegible] వచ్చినకదా. [illegible] ముందు జనాభాలోగాని, [illegible] ప్రత్యేకము గాను [illegible] విద్యావంతుల జనాభానుగాని [illegible] జనాభాలో [illegible] (Half per cent) పావు [illegible] (One fourth percent) [illegible] (One tenth per cent or one six-teenth per cent) [illegible]

నిజాంరాష్ట్రములో విద్యావంతులసంఖ్య [illegible] అనిన దీనికొక కారణము. నిజాంసర్కారు అధీనములో నుండు [illegible] సంస్థానాలు, జాగీర్లు మున్నగువానిలో [illegible] అజ్ఞానాంధకారము [illegible]

స్థానం నరసింహారావుగారు

కొంతకాలము స్థానం నరసింహారావుగారి నాగమ్మతల్లి మొదలగు [illegible] హైదరాబాదు నగరమందలి ఆంధ్రలోకమును ప్రశాంతమైన ఆనందమున ముంచినది. వారి ఉపన్యాసమందు రామచంద్ర నాయకుడుగారి ఉపన్యాసమునందువలె, శ్రోతలను నవ్వుల [illegible] ముంచి [illegible] కొంతకొంత [illegible] నటనశాస్త్ర [illegible] ఎక్కువగా కనబడలేదు. వారు [illegible] ఉపన్యసించియుండిరో [illegible] ప్రకారమైనది. [illegible] విషయమునంతయు [illegible] భాగములుగ విభజించి, ఒకభాగమునకు ఇంకొక భాగమునకు [illegible] ఒక [illegible] ఉపన్యాసము ఒక అద్వితీయమైన [illegible] నిర్మించినది. సభాసదులందరు [illegible] ఏకచిత్తులై [illegible] సభాస్థానమంతయు [illegible] (Pin-drop silence) మనదని [illegible] ముందేమి [illegible] చేయుదురో [illegible] ఉపన్యాసమంతయు ఒక అపూర్వమైన [illegible] యుండెను.

[illegible] ఉపన్యాసములో [illegible] దీనికి సమాధానము [illegible] గ్రహించవచ్చును. [illegible] విద్యావిషయములో ఆలోచిస్తే, [illegible] నాటకము [illegible] ఉపన్యాసమునకు [illegible] అదికొంత [illegible] మాత్రమే [illegible] సంబంధించినది.

[illegible] అనుభవమువలన [illegible] శాస్త్రములో [illegible] (Empirical) [illegible] ప్రస్తారమార్గము. వారి ఉపన్యాసమందు [illegible] వారి నాట్యశాస్త్ర [illegible] అనుభవము [illegible]

[illegible] విద్యాసౌకర్యములు [illegible] కొన్ని [illegible] సంస్థానములో [illegible] బాలికలకు [illegible] ప్రజల [illegible] సంస్థానములకు [illegible] వచ్చినది [illegible] ౧౮–౧౯ శతాబ్దములనాటి [illegible] ౨౦ వ శతాబ్దములో [illegible] [illegible] ప్రధానమువారి [illegible] విద్యాశాఖావారు [illegible] ప్రత్యేక [illegible] విద్యాసౌకర్యములు [illegible] ఉన్న [illegible] ఇవ్వవలెను. [illegible] ఏమున్నదేమో!

[illegible] ఉండునేమో! [illegible] ఉపన్యాసము [illegible] సభాసదులు [illegible] సంబోధించెను, [illegible] నిల్పినారు. [illegible] ప్రశంసించుటకు [illegible] ముఖ్యముగా [illegible] ప్రస్తుత [illegible] నాట్యశాస్త్రమందలి [illegible] గంభీరోపన్యాసము [illegible] స్థానంవారు [illegible] విషయములు [illegible] మనస్సులో [illegible] నాటకరంగము [illegible]

స్థానం నరసింహారావుగారు నాట్యశాస్త్రమందు [illegible] శాస్త్రీయముగా [illegible] కొన్ని ముఖ్యవిషయముల [illegible] శాస్త్రముల [illegible] సంగీతము [illegible] గూడ ఒక [illegible] అభిప్రాయము.

వారు ఉపన్యసించిన విషయము నాట్యకళ [illegible] సంగీతము [illegible] నాటకరంగమునందు సంగీతము [illegible] ఒక [illegible] చెప్పినారు. [illegible] యునిక [illegible] సంగీతము [illegible] నాటకమునందు సంగీతమునకు ప్రాధాన్యము [illegible] నాటకము [illegible] — [illegible] — [illegible] ప్రత్యేకముగా [illegible] ప్రేక్షకులకు [illegible] ప్రేక్షకులకు [illegible] సంగీతము [illegible] ఆనందము [illegible] సంగీతమునకు [illegible] ఉచితముగాక [illegible] [illegible] స్థానం నరసింహారావుగారి [illegible]

నరసింహారావుగారు [illegible] నాట్యకళ [illegible] శాస్త్రములు [illegible] [illegible]

బాలసాహిత్య ప్రోత్సాహక సంఘము

[illegible]

కార్యవర్గ సభ్యులు:

[illegible]

అధికారసభ్యులు:

[illegible]

— ఉద్యోగ ఉద్యోతక.

[illegible]

అకోలాలో మ. ఘ. వ గారి రజతోత్సవము

హిందూ మహమ్మదీయులు పోటీచేయుట

[illegible]

— ఉద్యోతక.

ప్రచండ బహిరంగసభ

[illegible]

త్ర త్వ ము న ను ర చి యు ను ర

[illegible] నాటకరంగము [illegible] అనుభవము [illegible]

[illegible]

ఉద్యోగ విషయాలు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సైన్యములో వ్యక్తవాలపు ఏర్పాటు

[illegible]

బహ్మిత్తి రైలుక్రిందపడిచచ్చుట

[illegible]

— ఉద్యోతక.

ఆర్యసమాజ సిద్ధాంత ప్రకారము వివాహము

[illegible]

భూకంప ప్రదర్శనము

[illegible]

మైసూ కో హైదరాబాదు గెలుచుట

[illegible]

కరోడ్గిరినాజము

[illegible]

వ్యాధి వచ్చినప్పు డేమి చేయవలెను

వ్యాధిగ్రస్తుడైనప్పుడు, మనోధైర్యము పోవుగాకుండ, వ్యాధితో పోరాడవలెనుగాని ఎంతమాత్రము నధైర్య మకూడదు. ఆరోగ్యమును పొందవలెనని ఎప్పుడు గాఢముగా కాంక్షించుచుండవలెను [illegible] వ్యాధి నశించుటకు [illegible].

ప్రారంభమునందు స్వల్పములని విశేషవములు, జలుబు, చలి, కొద్దిపాటిజ్వరము నుపేక్షించరాదు. సకాలమునందు [illegible] భయంకర వ్యాధులుగా పరిణమించును.

౧ [illegible]

౨. చలి, జలుబు, [illegible]

[illegible]

౩. [illegible]

[illegible]

౫. [illegible]

౬. [illegible]

౭. తీవ్రమైన చెవిపోటు [illegible] తడి కంచులను వేడినీటిలో ముంచి, చెవికి కాచవలెను. [illegible]

౮. మూత్రపిండముల వ్యాధి [illegible]

[illegible]

౧౦. [illegible]

౧౧. [illegible]

౧౨. [illegible] నారింజలు [illegible] కాఫీ [illegible] డాక్టరును రప్పించి చికిత్స చేయించవలెను.

ఓరియంటల్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ వారి ప్రచురణ నుండి [illegible] తెలుగు చేయబడినది.

—

సిక్కు మతములోచేరిన మహమ్మదీయునిపై పోలీసు కాల్పులు

మహమ్మదీయుడొకడు సిక్కుమతము స్వీకరించి సిక్కు మతమునకొందిచేసుకొనెను. మహమ్మదీయ మతస్తురాలుగానున్నపుడు ఈ మెకు కుమారుడుండెను. ఆమె వచ్చిన తేరము వరకు ఇద్దరును సిక్కులుగ రక్షింపబడిరి. మహమ్మదీయ మతస్తురాలుగానున్నపుడు ఈ మెకుపుండిన కుమారుడు మరికొందరు మహమ్మదీయుల సహాయముతో సిక్కు మతము స్వీకరించిన తల్లిని ఎత్తుకొనిపోయి ఎవరికి తెలియని తావున దాచియుంచెను. ఈ మెబంధువులు సిక్కులు కనిపెట్టిరి. ఈ మెను చెరనుండి విడిపించుటకు సిక్కులు పోలీసువారిసహాయము నపేక్షించిరి. పోలీసువారు ఆమెను చెరనుండి విడిపించితీసుకొనివచ్చుచుండగా మహమ్మదీయులు వీరిపైబడి కొట్టి ముగ్గురుని గాయపరచిరి. పోలీసువారు తుపాకులు ప్రేల్చిరి. మహమ్మదీయులలో ఒకనికి ప్రాణాయము కలిగెను. పోలీసువారితో నేమిస్ట్రేటు అక్కడికి వచ్చెను.

(ఆ. ప్రె.)

బ్రిటిషుమంత్రివర్గములో ఏమిమార్పు?

గతసంచికలో బ్రిటిషుమంత్రివర్గము మారినట్లు తెల్పి అందు వివిధమంత్రులపేర్లు నిచ్చియుంటిమి. ఇందుగలిగిన మార్పేమి? అనువిషయమున బ్రిటిషుపత్రికలలో భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. అవన్నియు గాలించనాస్తవమిట్లు కనబడును. ఈమంత్రివర్గములో ప్రధానమంత్రి కన్జర్వేటివు పక్షమువాడగుటవలను. కన్జర్వేటివు పక్ష్యము ద్వారకమే పూర్వమంత్రివర్గములో కన్జర్వేటివుల సంఖ్యకంటె ఎక్కువగానుండుటవలను జాతీయమంత్రివర్గము తెరమరుగొంత దివిగికన్జర్వేటివు ముఖము మరికొంత బాగుగా కనబడుచున్నది.

ఇదిగాక విధానములో యేమిమార్పుగాని లేకున్నను. ఆయామంత్రులకు వివిధపరిపాలనాశాఖల సంపర్కములో మార్పున్నది. సంపర్కములోని మార్పుచేపూర్వముకంటె యిప్పుడు పని యొక్కువ చురుకుగను, సమర్థముగను జరుగునని యూహించవచ్చును. మొదటిని విదేశాంగవ్యవహారములతోగిన రాజనీతిచతురతలేని సైమనుగారికి అదుకు పెట్టినచోట అంతయుని దేశవ్యవహారములు ఒప్పజెప్పనాలె. ఆయనయిదివరకొకసారి రాజ్యాంతర్వ్యవహారములయందు అనుభవము గలిగియుండుటచే ఆయనకు అంతర్వ్యవహారములు అప్పగించబడినవి. ఇటీవలజాతిసమితి తో టిన్యవహారములలో యీడెన్ అనువారు మంచిపేరు గాంచుటచే వారు ప్రత్యేకము గతన్యవహారములను జూచుటకు నియోగించబడినారు. ఇదివరకు ఇండియాగవర్నరు జనరలుగాపనిచేసిన హాలిఫాక్సు ప్రభువుయుద్ధశాఖకు చాలతగినవారు. ఇండియాస్టేటు సెక్రెటరీపనికి జెట్లండు ప్రభువుగారు నియమించబడిరి. వీరిదివరకు బెంగాలు రాష్ట్రగవర్నరుగా పనిచేసియుండిరి. ఆఅనుభవముయుండి యూబిల్లువిషయమున కావలసినకొరవా పరిపూర్తియగును. ఇట్టియ్యమార్పువలన బాల్డ్విను మంత్రివర్గము మంచిబలముగలదైనది.

ఇదియుగాక త్వరలో యొన్నికలురాబోవుచున్నవి. అందులో కన్జర్వేటివుపక్షముప్పారు జయముగాంచవలెనన్నచో మెక్డానల్డుగారి ప్రధానమంత్రిత్వము బాల్డ్విను గారికి కొంతఆటంకముగ నుండవచ్చును. అందువలనయిపుడు వారి వాయకత్వమునకు సప్పులనర్తు తనబడినవి. మెక్డానల్డుమంత్రివర్గములోకూడ బాల్డ్వినే తెరచాటునుండి మెక్డానల్డును ఆడించినాడు. ఇప్పుడుబహిరంగముగా తనమంత్రిధారత్వమును వెల్లడిచేసినాడు

దేశముకంతయు ఏకలిపికియత్నము

ఇటీవల ఇందూరులో జరిగిన అఖిలభారత హిందీసభవారు దేశమునకంతటికిని ఒకలిపిని ఏర్పరచుటకు మార్గమాలోచించుటకు ఒకకమిటీ నేర్పరచియుండిరి. ఆకమిటీవారు భాషలను సమానముగానుండుటతో వ్రాయుటకు యిపుడుండులిపులలో చాలఅనుకూలమయినది దేవనాగరిలిపియేయని నిశ్చయించి ఆచ్ఛాదనలో కొన్నిస్వరములను సూచించగలఅక్షరములుకొన్ని యిపుడులిపిలో లేని లోపములను తీర్చునట్లును, అచ్చు పనికిసౌకర్యము గానుండునట్లును కొన్ని సవరణలను చేయవలెనని తీర్మానించిరి. ఆకమిటీకి గాంధీమహాత్ముడు అధ్యక్షుడు.

పంటల విభాగములు వేయు పద్ధతి

—(కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు)

[నిడుబ్రోలులోని ఆంధ్రక్రైస్తవకళాశాల [illegible] కల్లూరిచంద్రమౌళిగారు వ్యవసాయ శాస్త్ర సంగ్రహముగా [illegible] ఉపన్యాసములో [illegible] ఆంధ్రపత్రికనుండి యిటయివ్వబడుచున్నవి.]

భూములలోనుండు భేదాలనుబట్టి ఆయా భూములందు ఒక్కొక్కపైరు విశేషంగా పండును. రేగడభూములందు ప్రత్తి, గోధుమ, [illegible] మొదలగు [illegible] పండును. [illegible]

[illegible]

మనపంటలు

[illegible]

మనప్రభుత్వం—రైతులు

[illegible]

తోటపైరులు

[illegible]

అంట్లు

[illegible]

చెట్లను నాశనం చేసే పురుగులు

[illegible] (cutters) [illegible]

[illegible]

నాగులు

[illegible]

హిందూసంస్థలో ఫ్రెంచిసభ్యురాలు

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస పేరునవిఖ్యాతులైనారు. ప్రథమ కలకత్తాలో రామకృష్ణ శతాబ్ద్యుత్సవముకు జరుపుట ఒకసంఘమేర్పడినది. ఈసంఘములో [illegible] ఫ్రెంచి గ్రంథకర్త్రిచేరినది. రామకృష్ణశతాబ్ద్యుత్సవము యథాప్రకారము జరుగుటకై చేతనైనంతసహాయము చేసెదనని మాటయిచ్చినది.

కమలానెహ్రూ

జబ్బుచికిత్సపొందుటకై యూరోపుకు ప్రయాణమైనపండిత జవహరలాలుగారి భార్య, కూతురితోకూడ [illegible] వియన్నాకుచేరిరి. అక్కడ సుభాషుబోసు మొదలగు భారతీయులు కలుసుకొని వారికిస్వాగతమిచ్చిరి. బోసుగారికి చికిత్సచేయుచున్న డాక్టరుగారు పరీక్షించినతర్వాత కమలానెహ్రూగారికి మరియేచికిత్స చాలునో లేక అపరేషను యవసరమో నిర్ణయించబడును.

కాంగ్రెసు అనుపత్రికి ఆకాశరామన్న విరాళము

అలహాబాదులో పండిత మోతీలాలుగారు స్థాపించిన కాంగ్రెసు ఆస్పత్రికి ఎవరో రూ ౭౦౦౦లు విరాళమంపినారు. పేరు తెలుపుటకువారు యిష్టపడలేదు.

సోషలిస్టునాయకుల సంభాషణ

బొంబాయి సోషలిస్టునాయకుడగు మెహరుగారు అలహాబాదుకుపోయి రెండురోజులుండి అక్కడ జయప్రకాశనారాయణగారితో దేశములో రాజకీయ పరిస్థితినిగూర్చి మాట్లాడిరి.

గోలకొండపత్రికా ప్రచురములు

ఉచ్ఛల విషాదనాటకము	0-12-0
కృష్ణార్జున సంవాదము	0-6-0
వంగభూద్ధరణ	0-6-0
కర్నూలురాజ వంశావళి	0-2-0
కృష్ణాలహరి	0-1-0
సుధాలహరి	0-2-0
బమ్మెరపోతనామాత్యవిజయము (హరికథ)	0-1-6
రఘునాథ	0-1-0
చారుమీనారు	0-1-0
పంచముల చరిత్ర	0-8-0
హాలీకల్దారు జంత్రి	0-3-0
కార్డు కుబూలియ్యతులు 100 కి	2-0-0
ప్రాంసరీనోట్లు ,,	2-0-0

నోటు:—కొందువుల వందగల పత్రికలు ఖర్చైపోయినవి.

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములలో ప్రకటింపబడును.

సంవత్సరముచందా రూ. ౬-౦-౦
అర్ధసంవత్సరముచందా రూ. ౩-౦-౦
(అర్ధ సంవత్సరముకంటె తక్కువచందా తీసికొనబడదు.)

విడిపత్రిక ౦-౧-౦
ప్రాతపత్రికల వెల ప్రత్యేకము

ప్రకటనరేట్లు ప్రత్యేకముగ వ్రాసిన తెలుపబడును.

కంట్రాక్టురేట్లు చాలాసరసము గనుక వర్తకులకు మంచిలాభము.

మేనేజరు
గోలకొండపత్రిక కార్యాలయము
[illegible] హైదరాబాదు (దక్కన్)

REG. No. N. 45

Reg. No. M. 328

STAMP

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad. Editor K. Balakrishna Re[ddy]